

Nghiên cứu lựa chọn test đánh giá sức bền chuyên môn cho đội tuyển bóng rổ nam Đại học quốc gia Hà Nội

ThS. Hoàng Văn Hoan; TS. Nguyễn Thị Thư; TS. Nguyễn Thị Việt Nga ■

TÓM TẮT:

Thông qua cơ sở lý luận và thực tiễn, bài báo làm rõ việc lựa chọn các test đánh giá sức bền chuyên môn (SBCM) cho đội tuyển bóng rổ nam Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN), góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy và huấn luyện môn Bóng rổ cho sinh viên ĐHQGHN.

Từ khóa: lựa chọn, test, đánh giá, sức bền, chuyên môn, bóng rổ, sinh viên, Đại học Quốc Gia Hà Nội.

ABSTRACT:

Through the theoretical and practical basis, the article clarifies the selection of professional strength tests for male basketball team of the Vietnam National University, Hanoi, contributing to improving the quality of teaching and training subjects. Basketball for students of Vietnam National University, Hanoi.

Keywords: selection, test, assessment, strength, professional, basketball, student, Vietnam National University, Hanoi.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Qua quan sát thi đấu và thực tiễn công tác giảng dạy và huấn luyện chúng tôi nhận thấy thể lực chuyên môn của đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN chưa được tốt, nhất là tố chất SBCM thể hiện thông qua những trận thi đấu sự giảm sút hiệu quả những hoạt động như chạy nước rút, khả năng tranh cướp bóng, khả năng ném rổ ghi điểm trong các trận đấu có trình độ tương đối ngang nhau trong giải Bóng rổ SV Hà Nội, Sinh viên toàn quốc. Nhận thức rõ tầm quan trọng đó mà trong quá trình giảng dạy, huấn luyện chúng tôi đã sử dụng nhiều phương pháp phương tiện nhằm đánh giá và phát triển SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN.

Với mục đích đánh giá SBCM, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy và huấn luyện môn học và từng bước nâng cao hiệu quả công tác đào tạo chung của

(Ảnh minh họa)

nhà trường, chúng tôi tiến hành nghiên cứu lựa chọn test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN.

Các phương pháp nghiên cứu được sử dụng: phân tích và tổng hợp tài liệu, phỏng vấn, kiểm tra sự phạm, thực nghiệm sự phạm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Phỏng vấn lựa chọn test SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN

Qua tổng hợp các tài liệu có liên quan tới huấn luyện nói chung và về Bóng rổ nói riêng, qua quan sát các buổi tập, các buổi kiểm tra định kỳ cũng như các buổi huấn luyện cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN, chúng tôi đã thu thập được 15 test thường được sử dụng trong thực tiễn. Để kết quả lựa chọn được khách quan và chính xác, đề tài phỏng vấn các

giáo viên, giảng viên đã và đang giảng dạy môn bóng rổ ĐHQGHN và các huấn luyện viên làm công tác huấn luyện bóng rổ các câu lạc bộ khu vực Hà Nội. Đề tài sẽ lựa chọn các test được từ $\geq 85\%$ ý kiến tán thành ở mức độ rất quan trọng để đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN với yêu cầu trả lời theo 3 mức sau:

- Rất quan trọng
- Quan trọng
- Không quan trọng

Kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng 1

Kết quả bảng 1 cho thấy: trong số những test đề tài đưa ra phỏng vấn tất cả các ý kiến đều trả lời ở mức rất quan trọng. Tuy nhiên, mức độ rất quan trọng được lựa chọn đạt tỷ lệ khác nhau từ 75% - 100%. Để đảm bảo độ tin cậy trong phỏng vấn, đề tài chỉ lựa chọn những test có số phiếu đồng ý lựa chọn ở mức độ rất quan trọng $\geq 85\%$ để tiến hành các thử nghiệm tiếp theo. Các test gồm:

- Chạy con thoi (s)
- Dẫn bóng số 8 lên rổ 5 lần (s)
- Dẫn bóng 27m ném rổ 10 lần (s)
- Tại chỗ ném phạt 30 quả (quả vào)
- Bật nhảy ném rổ 5 vị trí cự ly trung bình 20 quả (quả vào)
- Di chuyển phòng thủ (s)

2.2. Xác định tính thông báo của các test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN

Nhằm xác định một cách chính xác khách quan

hơn về tính thông báo của các test đánh giá SBCM cho đối tượng nghiên cứu, chúng tôi tiến hành xác định mối tương quan của các chỉ tiêu, test lựa chọn với thành tích thi đấu. Tuy nhiên, quá trình nghiên cứu cho thấy, bóng rổ là môn thể thao mang tính tập thể, có hoạt động rất đa dạng. Đặc điểm thi đấu trong bóng rổ là sự phối hợp giữa các cá nhân thuộc các vị trí thi đấu khác nhau, do đó thành tích trong thi đấu trong bóng rổ không chỉ là thành tích thi đấu cá nhân của một người nào đó, mà chính là thành tích của cả đội bóng. Do vậy, vấn đề tuyển chọn hay đánh giá trình độ tập luyện vận động viên (VĐV) bóng rổ, việc xác định thành tích thi đấu là vấn đề hết sức phức tạp. Cho nên, để giải quyết vấn đề này đề tài tiến hành xác định mối tương quan giữa các tiêu chí với khả năng thi đấu của VĐV khả năng này chính là hiệu suất thi đấu của các VĐV trong một trận đấu thuộc hệ thống giải nội bộ. Hiệu suất thi đấu của các VĐV được xác định thông qua sử dụng phương pháp quan sát sự phạm, qua đó xác định tổng thời gian các VĐV có bóng, kiểm soát bóng, chuyển bóng và không chế được bóng, cũng như thời gian di chuyển hợp lý trên sân... Hiệu suất này được tính bằng % hiệu quả thi đấu của VĐV trong trận đấu, từ đó quy đổi theo thang điểm 100.

Ví dụ: sau khi quan sát một VĐV thi đấu, xác định được hiệu suất thi đấu của VĐV đó là 70% thì quy đổi thành điểm của VĐV đó là 70 điểm.

Kết quả thu được trình bày ở bảng 2

Từ kết quả thu được ở bảng 2 cho thấy:

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn lựa chọn test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN (n = 20)

TT	Test	Rất quan trọng		Quan trọng		Không quan trọng	
		n	%	n	%	n	%
1	Chạy 20m (s)	4	20	14	70	2	10
2	Chạy 1500m (phút)	10	50	5	25	5	25
3	Chạy con thoi (s)	17	85	3	15	0	0
4	Bật với cao có đà (cm)	12	60	4	20	4	20
5	Di chuyển phòng thủ (s)	18	90	4	20	0	0
6	Bật nhảy liên tục với cao 40cm trong 60 phút (lần)	14	70	5	25	1	5
7	Ném rổ xa khu vực 3 điểm 30 quả (quả vào)	10	50	5	25	5	25
8	Dẫn bóng 27m ném rổ 10 lần (s)	17	85	2	10	1	5
9	Dẫn bóng số 8 lên rổ 5 lần (s)	19	95	3	15	0	0
10	Bật nhảy ném rổ 5 vị trí cự ly trung bình 20 quả (quả vào)	18	90	2	10	0	0
11	Tại chỗ ném phạt 30 quả (quả vào)	17	85	1	5	0	0
12	3 người di động chuyển bắt bóng lên rổ (s)	13	65	4	20	3	15
13	Dẫn bóng tốc độ dọc sân lên rổ x 4 lần (s)	15	75	2	10	3	15
14	Chạy 28m x 90 lần (phút)	15	75	2	10	3	15
15	Bắt bóng bật bằng 30 giây (lần)	16	80	2	10	2	10

Bảng 2. Xác định tính thông báo của các test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN (n = 20)

TT	Test	Hệ số tương quan (r)	p
1	Chạy con thoi	0,746	< 0,05
2	Dẫn bóng số 8 lên rổ 5 lần (s)	0,707	< 0,05
3	Dẫn bóng 27m ném rổ 10 lần (s)	0,758	< 0,05
4	Tại chỗ ném phạt 30 quả (quả vào)	0,723	< 0,05
5	Bật nhảy ném rổ 5 vị trí cự ly trung bình 20 quả (quả vào)	0,742	< 0,05
6	Di chuyển phòng thủ (s)	0,781	< 0,05

Bảng 3. Kết quả xác định độ tin cậy của các test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN (n = 20)

TT	Test	Hệ số tương quan	p
1	Chạy con thoi (s)	0,85	< 0,05
2	Dẫn bóng số 8 lên rổ 5 lần (s)	0,87	< 0,05
3	Dẫn bóng 27m ném rổ 10 lần (s)	0,86	< 0,05
4	Tại chỗ ném phạt 30 quả (quả vào)	0,89	< 0,05
5	Bật nhảy ném rổ 5 vị trí cự ly trung bình 20 quả (quả vào)	0,86	< 0,05
6	Di chuyển phòng thủ (s)	0,83	< 0,05

Các test lựa chọn đều thể hiện tính thông báo cao ($0,707 < r < 0,781$) có thể ứng dụng trong thực tiễn đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN.

Như vậy, thông qua việc xác định tính thông báo của test đánh giá nêu trên, đề tài chọn được 6 test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN. Tuy nhiên, để đảm bảo tính khoa học khi lựa chọn test, đề tài tiếp tục xác định độ tin cậy của các test.

2.3. Xác định độ tin cậy của các test đánh giá SBCM cho nam SV câu lạc bộ bóng rổ trường ĐHQGHN

Nhằm mục đích xác định độ tin cậy của các test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN, chúng tôi tiến hành kiểm tra đối tượng nghiên cứu lần hai trong điều kiện như nhau. Kết quả thu được trình bày ở bảng 3.

Kết quả bảng 3 cho thấy, hệ số tin cậy của các test

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Aulic I. V (1982), *Đánh giá trình độ tập luyện thể thao*, Dịch: Phạm Ngọc Trâm, Nxb TĐTT, Hà Nội.
2. Đình Can (1979), *Tập đánh bóng rổ*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
3. Dương Nghiệp Chí, Trần Đức Dũng, Tạ Hữu Hiếu, Nguyễn Đức Văn (2004), *Đo lường thể thao*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
4. Nguyễn Phi Hải (2010), *Tuyển chọn VĐV bóng rổ*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
5. Hiệp hội HLV bóng rổ thế giới (2001), *Huấn luyện bóng rổ hiện đại*, Dịch Hữu Hiền, Nxb TĐTT, Hà Nội.

Nguồn bài báo: trích từ kết quả nghiên cứu đề tài “Nghiên cứu lựa chọn bài tập phát triển SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN” - Luận văn Cao học TĐTT.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 15/9/2019; ngày phản biện đánh giá: 12/11/2019; ngày chấp nhận đăng: 24/12/2019)

lựa chọn giữa hai lần kiểm tra đạt ở mức cao ($r > 0,8$). Đảm bảo độ tin cậy được sử dụng trong đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN. Các test được lựa chọn gồm:

- Chạy con thoi (s)
- Dẫn bóng số 8 lên rổ 5 lần (s)
- Dẫn bóng 27m ném rổ 10 lần (s)
- Tại chỗ ném phạt 30 quả (quả vào)
- Bật nhảy ném rổ 5 vị trí cự ly trung bình 20 quả (quả vào)
- Di chuyển phòng thủ (s)

3. KẾT LUẬN

Thông qua nghiên cứu đã lựa chọn được 6 test đánh giá SBCM cho đội tuyển bóng rổ nam ĐHQGHN. Các test được lựa chọn đảm bảo tính thông báo và độ tin cậy thống kê cần thiết cho đối tượng nghiên cứu.